Olimpiada Prawosławnej Wiedzy Religijnej 2025/2026

Pierwszy Sobór Powszechny Nicea 325 i wydarzenia z nim związane. Jubileusz 1700-lecia

Zagadnienia:

1. Jakie wydarzenia określamy soborami powszechnymi? Okoliczności ich zwołania.
2. Wymień wszystkie sobory powszechne uznawane w Cerkwi prawosławnej.
3. Przyczyny i okoliczności zwołania I Soboru Powszechnego.
4. Czasy młodości cesarza Konstantyna i dzieje jego rodziny.
5. Ojciec cesarza Konstantyna Wielkiego i jego rządy.
6. Okoliczności obwołania augustem cesarza Konstantyna.
7. Edykt Mediolański i okoliczności jego wydania.
8. Status chrześcijaństwa do wydania Edyktu Mediolańskiego.
9. Okoliczności i miejsce bitwy, którą stoczył cesarz Konstantyn niedaleko Rzymu.
10. Osoba Ariusza i jego dzieje.
11. Główne źródła wiedzy o I Soborze Powszechnym.
12. Główne zadania stawiane przez cesarza wobec Soboru w Nicei.
13. Praktyki w określaniu daty świętowania Wielkanocy w okresie przednicejskim.
14. Decyzja Soboru odnośnie do daty świętowania Wielkanocy.
15. Podróże okresu wczesnochrześcijańskiego. Przybycie Ojców na Sobór.
16. Kościoły lokalne, które trzymały się praktyki świętowania Paschy z Żydami. Przyczyny takich zdarzeń.
17. Liczba uczestników I Soboru Powszechnego.
18. Główne punkty teologiczne herezji arianizmu.
19. Początki zrodzenia się kontrowersji ariańskiej.
20. Geneza i znaczenie wyrażenia «omousios».
21. Postać biskupa Hozjusza z Kordoby i jego rola w kontrowersji ariańskiej.
22. Arcybiskup Aleksander z Aleksandrii i jego rola w sporze ariańskim.
23. Kanony I Soboru powszechnego i zagadnienia w nich poruszane.
24. Postać św. Atanazego Aleksandryjskiego i jego znaczenie w całej kontrowersji.
25. Pisma św. Atanazego Aleksandryjskiego i ich tematyka.
26. Miejsca zsyłek i ukrywania się św. Atanazego Aleksandryjskiego.
27. Nicejski symbol wiary mówi o «zrodzeniu Syna» czy «stworzeniu Syna»? Wyjaśnij różnicę.
28. W artykule II Symbolu Wiary jest mowa o «współistotności Syna» (*jedinosuszczii*). Wyjaśnij zagadnienie.

29. Trudności z akceptacją wyrażeń «współistotny» i «z istoty Ojca» przez Ojców soborowych.
30. Schizma melicjańska w Aleksandrii.
31. Pisma Euzebiusza z Cezarei, w których znajdziemy opis przebiegu Soboru.
32. Postać biskupa Euzebiusza z Nikomedii i jego stosunek do ariaństwa.
33. Miasto ,w którym rezydował cesarz Konstantyn w okresie bliskim Soborowi.
34. Okoliczności przeniesienia stolicy cesarstwa do Konstantynopola.
35. Znaczenie i postanowienia synodów w Rimini i Seleucji.
36. IX artykuł Symbolu Wiary. Znaczenie wyrażenia „Cerkiew jedna, święta, powszechna i apostolska" Powiedz w języku cerkiewno-słowiańskim.
37. Ostateczne przyznanie Soboru nicejskiego i jego Wyznania wiary.
38. Powiedz Symbol Wiary. Przetłumacz fragmenty na język polski.
39. Użytek czyniony z symboli wiary w starożytnych lokalnych Cerkwiach.
40. Znaki od Boga otrzymane przez Konstantyna przed bitwą przy Moście Mulwijskim opisane przez historyków.
41. Nazwa miasta Konstantynopol zanim zostało stolicą i nazywa obecna.
42. Stosunek cesarza Konstantyna do arianizmu po Soborze w Nicei.
43. Różnica w określeniach „Sobór" i „Synod".
44. Argumentacja św. Atanazego wskazująca na wyższość Soboru w Nicei nad innymi soborami.
45. Stosunek cesarza Konstantyna do sporu ariańskiego w Aleksandrii na początku kontrowersji.
46. Symbol Wiary przyjęty w 325 r. w porównaniu z obecną wersją.
47. Przebieg tworzenia Credo w Nicei opisany przez Euzebiusza z Cezarei.
48. Rola soboru w Tyrze (335) na losy św. Atanazego.
49. Okoliczności i wymogi wyświęcania nowego biskupa wyrażone w kanonie 4. I Soboru.
50. Warunki przyjmowaniu do Cerkwi osób ekskomunikowanych wyrażone w kanonie 5. Soboru w Nicei.
51. Traktowanie osób duchownych, którzy opuścili swoje parafie wyrażone w kanonie 16. I Soboru.
52. Rozumienie wcielenia Chrystusa wyrażone w artykule III Symbolu Wiary.
53. Losy arianizmu po I Soborze powszechnym.
54. Stosunek synów cesarza Konstantyna Wielkiego do wiary nicejskiej.
55. Charakterystyka poglądów pół-arian.
56. Teologia anomejczyków nazywanych też eunomianami.
57. Nauczanie o Bogu Pawła z Samosaty.
58. Powód napisania listu «Do biskupów Egiptu i Libii» przez św. Atanazego.
59. Wpływ Credo z Nicei na dalsze losy Cerkwi.
60. Współczesny użytek liturgiczny nicejskiego Symbolu wiary.